Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 180 Luni 7 Iulie 1941
14 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CURAJ CETĂŢENESC

Nu se pot îndrepta moravurile, nu pot fi înlăturate erorile, nu pot fi sancţionate abuzurile, nu poate merge spre perfecţionare o administraţie publică, dacă cetăţenii nu au curajul să precizeze răul cunoscut şi să semneze plângerile îndreptăţite.

Autorităţile superioare nu pot şti tot ce se petrece în ţară; oricât de multă bunăvoinţă ar avea diriguitorii de la Centru, sunt multe fapte şi ilegalităţi pe cari organele în subordine nu le comunică celor în drept. Publicul socoteşte greşit că o scrisoare anonimă trimisă ziarului poate determina o anchetă, ori o schimbare a unei stări de lucruri.

Luăm la întâmplare două din comunicările primite eri. Dacă ar fi fost semnate, am fi putut cita cazurile pomenite şi cu siguranţă s'ar fi ordonat anchetă şi în chestiunea „expertizelor" din procesele cu răsunet, în chestiunea numirii într'un post important a unuia care duce cu sine povara gravă a unei condamnări de drept comun ori în alte chestiuni de acelaş fel.

Dacă cetăţenii cari protestează rămân la sistemul învechit, de a da atacuri din umbră, la adăpostul anonimatului, înseamnă că n'au certitudinea în cele ce afirmă, iar dacă au şi totuşi nu au curajul să semneze, efectul este nul, pentru că nicio autoritate judecătorească ori administrativă nu poate desfăşura cercetări şi anchete numai pe baza unor denunţuri anonime, iar ziarele, potrivit legilor şi tradiţiei, nu se pot face ecoul anonimatelor.

Fraudele, abuzurile, ilegalităţile grave, însuşirile de bani publici, adevăratele atentate comise în dauna patrimoniului public, s'au desvoltat şi au rămas deseori nesancţionate, din cauza inexistenţei curajului civic. Cetăţeanul nu era conştient de faptul că apărând banul public, împiedecând abuzurile, îşi face o datorie către colectivitate, către ţara întreagă. Marea majoritate a celor cari cunoşteau faptele, dădeau năpăsători din umeri şi lăsau pe abuzivi să-şi facă nestingheriţi „afacerile", câţiva îşi dădeau osteneala să scrie ziarelor ori miniştrilor scrisori anonime, denunţând cazurile ştiute. Atât.

Cu această atitudine nu numai că nu îndreptăm nimic, dar vom mări curajul răufăcătorilor.

Cine are dragoste de ţară, cine vrea să îndrepte relele, greşelele ori erorile cari fatal se pot ivi în orice administraţie publică din lume, să-şi facă datoria de cetăţean să precizeze şi să semneze cea ce ştie sigur şi să fie încredinţat că autorităţile superioare n'au nici un motiv să acopere păcatele şi fără delegile celor în subordine, ci urmăresc curăţirea şi primenirea atmosferei creiată în jurul aparatului administrativ de toate categoriile.

DUPĂ UN VEAC

de P. CERNA

(FRAGMENT)

Hrăpăreţ neam de Nord ! călău cucernie...!
Nu te făli atât că eşti puternic —
Nu-l încerca pe Dumnezeu !
Din ghiara morţii te-am scăpat odată,
Şi-am cunoscut, atunci, a lumii plată :
Infipt-ai ghiara'n mine şi mai greu !

Dintre surori şi druşte tinerele,
Pe cea mai mândră fată-a horei mele
Cu glas păgân ai deslipit-o tu...
Şi-ai pus în groapă trupu-i de zăpadă,
Şi pe sicriu — un biciu de plumb şi-o spadă...
Dar ea nu-i moartă, nu !

. . . . . .

Moldova mea, Moldova mea iubită,
Cât sânge-a curs din coasta ta rănită,
De când sfărâmătorul de Tătari,
Lăsând pământul să mai hodinească
S'a 'nfăşurat în hai na-i ostăşească
Şi s'a culcat la Putna în altar...!

Tu, Doamne-al slăvii ! Duh ce n'are nume...
Tu, care-ai vrut să fim şi noi pe lume,
Nu'ntoarce dela noi auzul tău !
Puţini sântem şi slabă ni-i făptura,
Şi dragostea mai mare ni-i ca ura,
Dar prea slujim la duşmani, de ilău !

In ziua 'nfricoşată-a răzbunării,
Auzi-ne, Tu, Doamne-al îndurării,
Incinge braţul nostru 'ndoliat !
Revarsă'n el mânia ta cerească !
Fă dintre noi, o, Doamne, să pornească
O piatră pentru noul Goliat...

(Scrisă în 1912, atunci când Ruşii serbau cu fast 100 de ani dela răpirea Basarabiei).

Catedrala din Bălţi

PE URMELE GLORIOASE ALE ARMATELOR NOASTRE

Unitatea operaţiilor militare pe un front imens impune conducerii româneşti a războiului o discreţie explicabilă. Nimic nu trebue să dea inamicului nici cel mai neînsemnat indiciu despre intenţiile comandamentului nostru.

Oricât de mare ar fi nerăbdarea noastră de a afla cu un ceas mai de vreme că un colţ de pământ al Basarabiei sau al Bucovinei a devenit din nou pământ românesc, înţelegem că trebue să ne amânăm bucuria şi să punem frâu unei legitime curiozităţi.

Ne înclinăm în faţa acestei necesităţi militare cu o deplină înţelegere şi totdeodată cu siguranţa că viitoarele comunicate vor fi mai bogate în veşti bune şi ne vor aduce mai plin ecoul numelor de oraşe şi sate româneşti, care vor fi înscrise de azi înainte în analele patriei ca istorice câmpuri de luptă şi eroice amintiri de glorie militară.

Publicul românesc poate însă afla, fără nici un neajuns de ordin militar, că după primele zile de defensivă, făcută necesară de finalitatea războiului de pe întregul front oriental, operaţiile de înaintare anunţate oficial acum patru zile progresează în mod satisfăcător şi legitimează întru totul şi încrederea pe care o avem în trupele noastre şi speranţa unei grabnice şi totale desrobiri a fraţilor noştri de peste Prut şi din Carpaţii Bucovinei.

Ostaşii noştri se luptă cu o vitejie şi în acelaşi timp cu o ingeniozitate, care le-a atras stima întreagă a camarazilor germani încercaţi, în doi ani de războiu, pe toate câmpurile de luptă ale Europei. Ei n'aveau ca dânşii experienţa proaspătă a războiului modern, dar aveau în schimb experienţa seculară a tuturor strămoşilor, cari şi-au vărsat sângele pentru apărarea pământului românesc şi simţul moştenit al felului de luptă al duşmanului, cunoaşterea terenului, a câmpului, a pădurii, a brazdei, care din vremuri străvechi i-au fost prietene.

Comandantul de căpetenie al frontului nostru, Generalul Antonescu, pe care fiecare zi îl găseşte în alt punct al câmpului de luptă, în îndeplinirea asprei sale îndatoriri, poate fi mândru, ca şi noi, de faptele de arme ale soldaţilor români, cari poartă cu vrednicie steagul nădejdilor noastre.

In retragerea sa, un inamic ce ne este cunoscut din apriga noastră istorie, în care de atâtea ori nu ne-a lăsat decât ochii ca să plângem, pustieşte, arde şi distruge, potrivit unei tactici seculare de cruzime şi sălbătecie, casa şi câmpul paşnic al gospodarului, ca şi industriile închegate cu trudă şi toate aşezările unei vieţi de ordine şi civilizaţie, alcătuite cu atâtea străduinţe de munca românească.

Această sălbatecă tactică, moştenire a barbariei mongole şi această speranţă desperată a distrugerii menite să-i stăvilească înfrângerea, nu vor opri înaintarea biruitoare a trupelor româneşti şi aliate.

Sovietele îşi pot înconjura dezastrul apropiat de decorul sinistru al incendiului şi al devastării. Basarabia şi Bucovina vor fi însă iarăşi, în scurtă vreme, româneşti. Soldaţii noştri, cari se jertfesc pentru o Românie mai mare, le vor aduce din nou şi pentru totdeauna, bună starea şi liniştea, odată cu siguranţa căminului regăsit şi a muncii rodnice pentru un viitor de ordine şi pace românească.

Importanţa ofensivei germano-române la Prut

Ce scrie presa germană

Berlin, 5 (Rador). — Toate ziarele de Vineri stau sub semnul complectării frontului contra Rusiei, prin intensificarea ostilităţilor şi în sectorul românesc.

„Frankfurter Zeitung" scrie în această privinţă:

„Aripile impresionantei ofensive din Răsărit s'au pus şi ele în mişcare. După ce graniţa rusă a fost trecută Joi de către trupele germano-finlandeze, a venit şi rândul soldaţilor germani şi români să treacă Prutul, îndreptându-se peste Basarabia spre Nistru.

„Prin trecerea la acţiune şi în acest sector, frontul de la oceanul îngheţat de Nord şi până la marea Neagră se află pretutindeni în ofensivă. Se poate spune că abia din această clipă operaţiunile militare îşi vor găsi cele mai bune posibilităţi de evoluare.

„Inceperea ostilităţilor printr'o acţiune de pătrundere şi spargere a poziţiunilor centrale a fost necesară nu numai pentru motivul că în acea parte frontul pătrundea mai adânc în teritoriul rusesc, dar şi pentru acela că adversarul îşi concentrase acolo grosul trupelor sale. După ce puterea de rezistenţă a Sovietelor a fost zdrobită la centru, s'au deschis acum şi căile de acţionare în sectoarele laterale".

In „Berliner Boersen Zeitung" de Vineri a apărut prima dare de seamă, semnată de Walter Enz, despre începerea ofensivei germano-române la Prut, din care desprindem:

„Bateriile române deschid focul şi trag în acelaş timp cu cele germane. Ele au pornit abia în cursul după amiezei să pregătească drumul infanteriei al cărei atac este greu deoarece terenul din stânga Prutului, pe o întindere de 2—3 kilometri este mocirlos, plin de stuf şi de păpuriş. Sovieticii s'au ascuns cât se poate de bine, folosind avantagiile terenului şi se apără cu îndârjire; poate de teama de a fi prinşi, poate din vitejie sau poate din încăpăţânarea caracteristică omului primitiv; oricum ar fi, cert este că batalioanele noastre luptă din greu pentru fiecare metru cucerit. Printre prizonierii făcuţi sunt şi mulţi basarabeni, cari n'au avut nici cea mai mică dorinţă de a lupta contra fraţilor lor; ei au folosit cel dintâi prilej spre a trece la noi.

„Colaborarea trupelor româno-germane este excelentă. Soldaţii germani şi români luptă pretutindeni umăr la umăr. Impreună îşi aşează saci de plutire pe apa Prutului şi împreună ocupă cele dintâi poziţii pe celălalt mal. După o luptă de 4 ceasuri, seara târziu, poziţiile de pe malul stâng sunt în mâinile noastre. Duşmanul se retrage pretutindeni. Ofensiva basarabeană dintre Prut şi Nistru este în plină desfăşurare".

A INCEPUT EVACUAREA MOSCOVEI ŞI A LENINGRADULUI

Stockholm, 5 (Rador). **Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:**

Ştiri parvenite din Moscova arată că toate instituţiunile publice au fost părăsite.

Evacuarea Moscovei şi a Leningradului a început.

Comandamentul sovietic a ordonat constituirea de regimente de femei.

Armatele bolşevice distrug totul în retragerea lor

Berlin, 5 (Rador). — Se anunţă din Stockholm că corespondentul special al lui „Exchange Telegraph" din Moscova comunică cele ce urmează:

Conform ordinelor date de Stalin în discursul său, trupele sovietice din Ucraina cari se retrag pe Nistru, procedează la distrugeri metodice.

Un anumit număr de batalioane au fost în mod exclusiv însărcinate cu aceste distrugeri. Ele sunt prevăzute cu aruncătoare de flăcări pentru a incendia grânele şi cu explozibile pentru a arunca în aer locuinţele sătenilor. Ele omoară vitele, neuitând nici păsările pe cari le otrăvesc, pentru a nu mai putea fi consumate.

Se crede că în decursul ultimelor zile sovieticii au distrus bunuri în valoare de mai multe sute de milioane.

Se subliniază din nou că aceste măsuri sunt îndreptate mai ales împotriva populaţiei ucrainiene, care prin aceste distrugeri este dată pradă foametei şi mizeriei, dat fiind că trupele germane sunt aprovizionate din toate punctele de vedere din Patric şi că ele n'au nevoe de a-şi procura alimente din regiunile sau locurile unde se desfăşoară operaţiunile.

Ratificarea pactului de amiciţie germano-turc

Berlin, 5 (Rador). — Sâmbătă, la ora 12, a avut loc în sala Ambasadorilor dela ministerul afacerilor străine al Reichului schimbul solemn al instrumentelor de ratificare a pactului de amiciţie germano-turc.

După semnarea protocolului, d. von Weizsaecker, secretar de stat la ministerul afacerilor străine al Reichului, şi-a exprimat satisfacţia pentru actul săvârşit. El a subliniat că amiciţia germano-turcă bazată pe condiţii naturale, nu a fost desminţită niciodată. Tratatul germano-turc constituie un element care justifică toate speranţele într'o nouă epocă înfloritoare a amiciţiei germano-turce.

D. Weizsaecker a adus apoi omagii d-lui Ismet Inonu, şeful statului turc şi a mulţumit d-lui Gerede, ambasadorul Turciei la Berlin, pentru colaborarea sa.

Răspunzând, d. Gerede a declarat că pactul de amiciţie germano-turc este documentul politic al amiciţiei istorice dintre cele două naţiuni, amiciţie pe care Fuehrerul a favorizat-o totdeauna cu energie.

La solemnitate au mai asistat şi d-nii Cevad Acikalin, vice-secretar de stat al ministerului de afaceri străine turc, trimis special în acest scop dela Ankara la Berlin, Woermann, subsecretar de stat, casi seful secţiilor de resort din ministerul de afaceri străine al Reichului şi membrii ambasadei turce din Berlin.

AMICIŢIA ITALO-ROMÂNĂ

M. S. Regele Mihai I, întreţinându-se cu noul ministru al Italiei la Bucureşti

Tradiţionala prietenie italo-română a fost ieri pusă din nou în lumina ei istorică, cu prilejul prezentărei scrisorilor de acreditare de către noul ministru al Italiei d. Renato Bova Scoppa, M. S. Regelui Mihai I.

Trimisul extraordinar al Italiei, în discursul pe care l-a rostit cu prilejul acestei solemnităţi, a stăruit asupra importanţei momentului în care îşi începe misiunea:

„Consider ca un auspiciu deosebit de fericit pentru mine — a spus ministrul Italiei — de a-mi începe misiunea chiar în clipa în care România pornind cu armele alături de Puterile Axei, se ridică în apărarea civilizaţiei şi a creştinismului, realizând drepturile imprescriptibile la frontiera orientală, acele drepturi anume care derivă din seculara sa misiune de sentinelă înaintată a romanităţii".

Legând începutul misiunii sale de acest moment istoric pentru România şi pentru întreaga Europă, ministrul Italiei fasciste a situat înalta sa misiune în ţara noastră pe planul valorilor morale care decurg din tradiţia trecutului, asigurând în acelaş timp relaţiilor între popoare legături trainice pentru viitor.

De aceea şi M. S. Regele, în răspunsul Său, a subliniat această coincidenţă cu caracter istoric, relevând în acelaş timp înţelesul politic al sacrificiilor pe care le face în momentul de faţă poporul român.

„Această luptă — a spus Suveranul — căreia poporul român îşi închină, aşa cum Excelenţa Voastră o va putea constata, toate energiile sale, este destinată a consacra printr'un sacrificiu comun de sânge, legăturile politice stabilite între România şi Puterile Axei".

„Idealul de civilizaţie, de sânge şi de credinţă leagă Italia de România" — a spus reprezentantul Italiei fasciste. Este în aceste cuvinte un adevăr istoric pe care România nu l-a uitat niciodată şi pe care poporul român l-a preţuit totdeauna. De aceea M. S. Regele a putut asigura pe d. Renato Bova Scoppa că „poporul român va primi cu cea mai vie simpatie nu numai pe trimisul Regelui Impărat dar şi pe solul marelui popor italian, al fascismului şi al Ducelui".

INTRE RUSIA SOVIETICĂ ŞI TURCIA

de N. BATZARIA

Intrebarea „ce va face Turcia ?" a fost rostită deseori în cursul acestui război. Insă, a fost rostită cu un sentiment de îngrijorare din ziua când, din cauza atitudinei Jugoslaviei sau, mai bine zis, a nenorocitei lovituri de stat din Jugoslavia, războiul a cuprins aproape întreaga Peninsulă Balcanică.

S'a văzut ce anume a făcut Turcia: a stăruit mai departe în atitudinea de neutralitate, ce-şi impusese dela începutul ostilităţilor, iar acum în urmă a socotit că poate încheia un pact de amiciţie cu Germania, fără ca faptul să însemne călcarea angajamentelor sale contractate anterior. Se ştie că este vorba despre pactul ce are ea cu Anglia.

Intrebarea „ce va face Turcia ?" revine din nou pe buze dela izbucnirea războiului împotriva Rusiei Sovietice. Intrebării i se poate da îndată un răspuns scurt şi precis: Turcia nu va sări în ajutorul Rusiei, armata turcă nu va fi văzută luptând alături de armata bolşevică.

Sprijinim afirmaţia noastră pe incompatibilităţi morale şi pe consideraţiuni de ordin politic şi teritorial.

In adevăr, nu trebue să se uite că duşmanul nepotolit şi necruţător al Turciei a fost Rusia. Aceasta încă dela începutul începuturilor, încă din timpul când turcii, lărgindu-şi mult graniţele în Asia şi Europa, întemeiaseră una din cele mai puternice împărăţii. Prăbuşirea acestei împărăţii se datoreşte în cea mai mare parte loviturilor ce i-au fost date de către Rusia. De aceea, ura impotriva „moscovilor", cum spun ei ruşilor, era înăscută în turci şi adânc implântată în toate straturile poporului turc.

Să mi se îngădue să evoc în această privinţă un fapt cam mărunt, dar destul de grăitor.

Pe la începutul toamnei din 1916, am făcut pe tâlmaciul cu câţiva soldaţi turci, făcuţi prizonieri pe frontul din Dobrogea. Aceşti soldaţi erau de felul lor curzi din regiunea Mosul.

La întrebarea, dacă ştiu că s'au luptat cu românii, ei au

(Continuare în pag. 2-a)

Răspunsul guvernului chinez din Nanking la telegrama de recunoaştere de către guvernul român

La telegrama prin care i s'a comunicat recunoaşterea de jure a guvernului naţional chinez de către guvernul nostru, d. Wang Ching Wei, şeful acelui guvern, a răspuns prin următoarea telegramă:

D-lui MIHAI ANTONESCU
Preşedinte de Consiliu a. i. şi Ministrul Afacerilor Străine al României
Bucureşti

Am onoare a vă exprima aprecierea mea recunoscătoare pentru telegrama domniei voastre din 1 Iulie, prin care se extinde de jure recunoaşterea guvernului naţional al Chinei de către guvernul regal român. Impărtăşesc convingerea domniei voastre că rezultatul acestei recunoaşteri se va evidenţia prin aceea că relaţiile existente între cele două ţări ale noastre vor fi şi mai strânse. Vă rog să primiţi asigurarea înaltei mele consideraţiuni.

WANG CHING WEI
preşedinte

Contrasemnat,
HSU LIANG
ministrul afacerilor străine

Mormântul lui Ştefan cel Mare la Putna